

פניני עובדיה

פרשת האזינו | עלון 01 | שבת חתן עובדיה יוסף

חתן בר המצווה עובדיה יוסף שליט"א

(ברכות ס ע"ב) על הפסוק (תהלים נו, יא) "באלהים אהלל דבר" בין שיתנהג עמהם בדן בין ברחמים, וגם זה מה שרומז "הבו גודל לאלהינו".

בדיחות

"סליחה, כמה עולה כדור?" "אחד עשרה שקלים. השני חינם."
"תן לי בבקשה את השני."

* לבר המצווה שלו קיבל משנה ברורה ספר חינוך ומטריה.
למה מטריה? "כדי שמישהו אחד הוא בטוח יפתח..."

* מספרים על חתן שהגיע לבית חמיו בפעם הראשונה,
בתחילת הסעודה הוציא את עינו של הדג והניח בצלחת,
שאלו אותו הסועדים לפרש הדבר, וענה להם: "זה בשביל
שרק העיניים האלו יהיו בצלחת שלי!"

* מלצר נושא על ראשו מגש גדול עמוס מאכלים
שואל אותו חברו: "תגיד לי, זה לא כבד" לא, זה שניצל."

* אישה קוראת עיתון ואומרת לבעלה:
"כתוב בעיתון מחקר שנעשה
קובע שרוב המשוגעים בעולם הם גברים."
ענה הבעל "ומי משגע אותם?"

* רופא שנים אך אוכל לעזור לך? הרי כל השיניים של הם שיני
זהב? הפציינט: "אני צריך שתתקין לי אזעקה!"

* אדוני הרופא, אני סובל מפיצול אישיות. אז תשלם פעמיים.

יערף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי (לב, ב)
אמרו רבותינו ז"ל (תענית ז ע"א) "יערף כמטר לקחי", זה
בתלמיד שאינו הגון "תזל כטל אמרתי" תלמיד הגון. וקשה
מדוע פתח הפסוק בתלמיד שאינו הגון, וסיים בתלמיד הגון?
השיב הגר"ח ק"ק זיע"א שהתורה מלמדת אותנו כאן כלל יסודי
בהלכות חינוך, והוא, שאם ברצוננו לראות את בננו צומח
כתלמיד הגון, הרי שלפני הכל צריך לסלק ממנו את החברים
הרעים, העלולים להזיק לו ולנשמתו ולקלקל את כל מה שלמד
עד הנה. הובא בספר טובך יביעו ח"א (עמוד קל"ג). אי נמי
אפשר בדרך הרמז, שמדובר באותו תלמיד, שבתחילת לימודו
אצל רבו לא היה הגון, ועל ידי לימודו ועמלו בתורה נהיה הגון,
כמ"ש (איכה רבה פתיחה ב), האור שבתורה מחזירו למוטב.
וע"ע בספר ענף אבות (עמוד ה).

"האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי" (לב, א)

"האזינו השמים ואדברה" אפשר לומר בדרך הרמז, הצדיק
שלומד תורה זוכה שברכותיו מתקבלות: "ותשמע הארץ אמרי
פי" אמרו בגמרא (סוטה יב ע"א), הצדיק גוזר והקב"ה מקיים.
מספרים על קבוצות חסידים נסעו ברכבת וכל אחד גולל את
סיפורי המופת שהאדמו"ר שלו חולל בכוח קדושת החסידים
שאלו את רבי אריה לייב זיע"א בנו של החפץ חיים זיע"א, "ספר
נא לנו על איזה מעשה נס שעשה אביך", נענה רבי אריה ואמר:
"אצל צדיקים רבים, צדיק גוזר והקב"ה מקיים ואילו אצל אבי,
הקב"ה גוזר ואבא מקיים..."

כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלהינו (לב, ג)

כתב רבי אברהם יצחקי זיע"א בספרו כף הכהן נראה לפרש
במה שאמרו דעל שנתן לנו רשות להתפלל אליו ולדבר לפניו
אנו נותנים הודאה, וזה שנאמר (מודים דרבנן) "על שאנו מודים
לך ברוך אל הוודאות". וזהו "כי שם ה' אקרא" על זה "הבו גודל
לאלהינו" ונותנים לו הודאה.

כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלהינו (לב, ג)

כתב רבי אליהו הכהן זיע"א בספרו חוט של חסד, התחיל בשם
ה' שהוא רחמים וסים באלהים שהוא דין, לרמוז שתמיד יש
להודות ולברך את ה' בין שטוב ובין שרע כדברי רבותינו ז"ל

סיפור לשבת

סיפור רבי חזקיהו מישקובסקי שליט"א

התפנה להתעניין בשלומי של הבן. כאן פקעה סבלנותו של הגביר ואמר לראש הכולל: "אני יודע היטב, שהיית מודע כל השנה לכך שבני לומד בישיבה סמוכה. אני עצמי שגרת אליו את האנשים שספרו לך על כך. חשבתי כי לאחר כל השנים בהן אני תומך בכולל, כאשר תשמע שבני היחיד לומד בישיבה בסמוך, תגש אליו, תתעניין בשלומי, תזמין אותו אליך לשבת. ואתה, כל השנה לא מצאת לנכון אפילו פעם אחת לגשת אליו ולראות מה אתו. כצד יש לך עוד פנים, לבוא אלי ולבקש שאמשיך לתמוך בכולל שלי?"

הגביר שמחזיק לו את הכולל לומד בארץ, בישיבה שאינה מרחקת ממקום מגוריו של אותו ראש כולל. משום מה, אותו ראש כולל אם מפני טרדותיו הרבות או בגלל חסר תשומת לב לא התעניין כל השנה בשלומי של אותו בחור. בסוף השנה, הוא נסע כדרכו לחו"ל להפגש עם הגביר, וכאשר הגיע אליו, החל לספר לו כמדי שנה על מצבו של הכולל, כיצד כולם לומדים בשקידה ומתעלים בתורה. הדביר שמע בסבלנות את דברי ראש הכולל, וכאשר הלה סים, שאל אותו כבדרך אגב: "אולי יש לכם איזו דרישת שלום מהבן שלי? הרי הוא לומד בישיבה לא הרחק מכם", והלה השיב, כי היה עסוק וטרוד כל השנה, ולא

היה פעם כולל גדול כולל גדול בכמות ובאיכות, שאת החזקתו נטל על שכמו גביר אמריקאי. ראש הכולל הכיר היטב את הגביר, ומדי שנה היה נוסע לארצות הברית, ונותן לאותו גביר דין וחשבון על מה שקורה בכולל. כך זה נמשך שנים רבות, כאשר כל החזקת הכולל על כתפו של הגביר. לאותו עשיר היה בן יחיד, וכאשר הבן גדל הוא שלח אותו לארץ ישראל ללמוד. מגיע בחור צעיר לארץ, אין לו מכירים, בקשי יודע את השפה, הוא מתגורר לבדו. העשיר הזה רצה לפנות לראש הכולל, ולספר לו שהבן מגיע לארץ, אבל לא רצה להכניס אותו ללחץ, לכן שלח אליו אנשים שיספרו לו בעקיפים מבלי לומר לו שהוא שלח אותם שהבן של

משהו לחג סוכות

כמו שאמרו רבותינו ז"ל (קידושין ל ע"ב) "בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין". וידועים דברי החפץ חיים זיע"א בספרו חומת הדת (פ"ב), מדוע למרות שהיו בדורו של אברהם אבינו ע"ה גדולי עולם, כמו חנוך שם ועבר ותלמידיהם שזכו לדרגת רוח הקודש, מכל מקום לא זכו שיצא מהם העם הנבחר? אלא, כל אותם צדיקים חשבו רק על עלייתם הרוחנית הפרטית, והסתפקו בעבודת ה' האישית שלהם ולא דאגו לרומם את מצב הדור, ועל כן הם לא זכו שיוותרו אחריהם שם ושארית. ואילו אברהם, שאהב את ה' יתברך באמת, הלך בכל העולם ועמל לפרסם את דבר קיומו של ה' בכל הכלים שעמדו לרשותו, כמ"ש רבותינו ז"ל (סוטה י ע"א) "ויקרא שם בשם ה' אל עולם", אל תיקרי "ויקרא" אלא ויקריא, מלמד שהיה אברהם אבינו מקריא את שמו של הקב"ה בפיהם של העוברים ושבים, וכן אמרו במדרש (במדבר רבה יד, יא) על הפסוק "ואת הנפש אשר עשו בחורן", מלמד שהיה אברהם מגייר

הסוכות חל מיד לאחר יום כיפור, החוזר בתשובה נהיה צדיק, וזהו שאמרנו שמקום שבעלי תשובה עומדים, צדיקים גמורים אינם עומדים, ולכן מברכים על הלולב. אי נמי, אפשר לומר בדרך הרמז, שעל הלולב נשענים ונקשרים ההדס והערבה ואם הוא אוגד ומחבר צריך הוא לקבל ברכה. ולכן זה זכה השמש בחנוכה להיות גבוה מעל כל הנרות, כיון שהדליקו בו א כל הנרות, ועל ידו אפשר ללמוד תורה לאור הנרות. ועל פי יסוד זה השיב מרן ראש הישיבה רבי שלום הכהן זיע"א על מה שאמרו רבותינו ז"ל (בכורות ה ע"ב), החמורים זכו לפדיון פטר חמור מפני שסייעו לעם ישראל בשעת יציאת מצרים, ולכאורה מה טעם זכו החמורים לקדושה וברכה לנצח נצחים, מה שלא זכו הצפרדעים במצרים? והשיב, שכדי לזכות לקדושה ולברכה לא מספיק לשתוק ולקפוץ לתנורים, צריך לסחוב יהודי על הגב. ועוד, שהלולב רומז ללומדי התורה שחסר בהם מצוות, ובא לרמוז לנו שעל ידי התורה מנצחים את היצר הרע,

בחג סוכות אנו אוגדים אתרוג לולב הדס וערבה יחד, ומברכים "על נטילת לולב" ואמרו בדרך הרמז (שיר השירים ז, ט) "אמרתי אעלה בתמר", אעלה ר"ת אתרוג ערבה לולב הדס. לרמז אף על פי שישנם ארבעה מינים שסימנם אעל"ה, מכל מקום אמרתי בתמר, לברך עליו דוקא. הובא בקובץ מאמרים מאזוז ח"ב (עמוד לג). והשאלה למה מברכים על הלולב, לכאורה היה עדיף יותר לברך על האתרוג הרומז לצדיק? בפשטות מבואר בגמרא (סוכה לז ע"ב) לפי שגבוה במינו. וכן כתב בשולחן ערוך הרב (או"ח סימן תרנ"א), לפי שהלולב גבוה מכול, חשוב הוא ונקראת כל האגודה על שמו. ובספר ליקוטים מפרסם ח"ב (ערך לולב אות ד), לפי שאין מפורש אתרוג ערבה והדס להדיא בתורה, אבל לולב כתוב מפורש "כפות תמרים". וכ"כ מדנפשיה בספר חדר נאה. ורבי שמעון חירארי זיע"א תירץ, לפי שהאתרוג מסמל את הצדיק, והלולב מסמל את בעל התשובה, וכיון שחג

שגם חנוך תופר מנעלים היה, גם הוא חפץ להלביש הרגלים, גם הוא השתדל ללמד תועים בינה, אמנם לא עצר כח להשפיל עצמו וללמוד עמם דברים פשוטים לפי ערכם כאשר יכולון שאת, ואך פתח פיו להורותם, מיד עלה ונתעלה לגלות טמירין ורזין, והיינו שאמרו "על כל תפירה ותפירה היה מזכיר שם המפורש" דברים אשר שגבו מבינת המון העם ועל כן לא עשו דבריו את אשר חפץ, הוא אמנם נתגדל ונתנשא עד למעלה ראש אבל בני דורו בשפל נשארו. ע"ש. ועל דרך זה כתב לבאר במראה הבזק קרויס (פרשת נח עמוד לט) מה שכתוב "אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים היה בדורותיו" ואמרו במדרש תנחומא (ס"ה) תמים היה בדור המבול ובדור הפלגה, שאילו היה בדורו של אברהם אבינו לא מצא ידיו ורגליו. וצריך להבין מה הלשון "לא מצא ידיו ורגליו? וביאר, שיש הבדל בין חנוך מתושלח ונח לבין אברהם, שהיו צדיקים תמימים לעצמם אבל באברהם כתוב (לקמן כד, מ) "ה' אשר התהלכתי לפניו", כי אברהם היה הולך ונוסע ממקום למקום ויקרא בשם ה', הורה ולימד את בני דורו לדעת את ה' וליראה אותו ולעבדו וללכת בדרך הטוב והישר. וזה אילו היה בדורו של אברהם אבינו לא מצא "ידיו ורגליו" רוצה לומר, לא מצא מה שעשה אברהם אבינו בידיו וברגליו" מצוות שעשה בידיו אשר בה חסד וצדקה ושהיה הולך ממקום למקום לקרבם לה' יתברך.

דוגמת האבות בעולם הזה? אמר לו אליהו: הן, רבי חייא ושני בני יהודה וחזקיה, הם דוגמת האבות. וכתב תלמידו בדברי אברהם ארנשטיין על הפסוק (בראשית ה, כד) "ויתהלך חנוך את האלהים" יש שני סוגי צדיקים, יש צדיק אשר כל מגמתו רק לתקן את עצמו, ויש אשר מלמד גם לאחרים דרך בעבודת ה' והנה כתוב (איוב טו, טו) "הן בקדושי לא יאמין", על כן, לעתים צריך הקב"ה לסלק קודם הזמן את הצדיק מסוג הראשון ולהפסידו כמה שנים מעבודת ה' יתברך, כי אולי ישוב חלילה לרעה, מה שאין כן אם מלמד אחרים ומדריך לעבודת ה' יתברך, אין לירא שישוב להרשיע, כי אמרו (אבות ה, יח) "המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו". וזה שאמר הכתוב: "ויתהלך חנוך את האלהים", היינו רק עם אלהים ולא הדרך את בני דורו, על כן "ואינו כי לקח אותו אלהים", כפירוש רש"י, שקל בדעתו. וכתב רבי יהודה אסאד זיע"א (פרשת ויצא) שבזה מבואר למה לא עלה משה רבינו ע"ה לשמים, כמו חנוך שנעשה בשרו לפיד אש ויהיה כאחד מצבא מרום. אבל הוא הדבר, שחנוך התבודד מחברת אנשים ופירש מכל עניני העולם הזה כמשמעות הכתוב "ויתהלך חנוך את האלהים", כל עסקיו היה דביקות בה' לכן ואינו, כי לקח אותו, מה שאין כן משה שעסק תמיד עם הבריות, מנהיג את ישראל, וקרבם לאביהם שבשמים, ולמדם תמיד לכן אף שזיכר חומרו גם הוא, מכל מקום בחברת אנשים תמיד היה, ומסר נפשו על ישראל, לכן נשאר בעולם הזה, ומת בנשיקה על פי ה'. ומצאתי פנינה בחידושי רבינו יוסף נחמיה (פרשת שמני), שחנוך, וכי לא ידע גם הוא שלא באלה חפץ ה', וכי נוח לו כביכול יותר מזה שימכור אדם כל מה שיש לו יפקיר עצמו שלימותו ומדריגותיו ויקח מנעלים לרגליו, היינו לקרב את המון העם ולהכניסם תחת כנפי השכינה. והודיענו רבותינו ז"ל

את האנשים ושרה מגיירת הנשים. וכך נהג בנו, וכן יעקב ושנים עשר בניו שבטי יה, עד שבסוף יצאה מהם אומה שלמה, עם ישראל. ועל פי זה יתבאר דברי הרמב"ם זיע"א (הלכות עכו"ם פ"א ה"ג) שכתב שעד אברהם אבינו לא היה מי שהכירו אלא יחידים. עד שנולד עמודו של עולם הוא אברהם אבינו והוא הכירו והתחיל להפיץ ולפרסם את הבורא יתברך שמו. והשיג ע"ז הראב"ד זיע"א, ותמה אני שהרי היו שם שם ועבר? ועל פי דרכנו מבואר, שאברהם הפקיר עצמו למען הכלל מה שלא היה אצל אחרים. בדרך אחרת יישב המגדל עז"א: "שם ועבר היו מוחים בקרובים שלהם ומלמדים בבתי מדרשות לבאים לשמשן, כדרך ששמשן יעקב אבינו, אבל לא מסרו עצמם להריגה כאברהם אבינו ע"ה שייחד עצמו לנפשו ושילם אותו בראשו. ע"ש. וכ"ה בכסף משנה זיע"א יישב "שאברהם אבינו נתעורר להכריז ברבים ובמסירות נפש, וע"כ גדלה מעלתו יותר". ומה נעימים דברי החתם סופר בהקדמת חיו"ד ורבי אברהם מפוריסוב זיע"א בספרו זכותא דאברהם (פרשת וירא כב, טז), כי אברהם אבינו, בלבו היה חפץ לסגור את עצמו בחדרי חדרים ולא להשיג על בני דורו, וכל חפצו היה לקשט את עצמו בעבודת ה' בדברים רמים עד ששיג למדרגה גדולה להיות מלאך ה'. אך למען לעשות רצון ה' ולהשלים את זולתו, בטל רצונו ועבודתו מפני רצון ה' והניח עבודת עצמו, ולא הסיח דעתו מבניו ומבני דורו ליטע בהם אמונת אלהי עולם אהבתו ויראתו וידעו כל יושבי תבל כי לו המלוכה והממשלה, והניח שלמות נפשו ועסק תמיד עם בני דורו עד שהשיג והגיע למדרגה ולתכלית שהעמיד אמה הישראלית שקבלה התורה הקדושה מסיני וקדשו שם שמים בעולם. על פי זה יתמתקו דברי הגמרא (ב"מ פה ע"ב) שרבי שאל את אליהו הנביא זכור לטוב: האם יש

שבת החתן של עובדיה יוסף כהן הי"ו

תוכניה שבת חתן

שבת של חיזוק והנאה

יום שישי

16:30 קבלת חדרים

18:00 קפה ועוגה

19:00 תפילת מנחה

בבית הכנסת עולי בבל

21:00 עונג שבת

בעיצומו של הערב נשמע את הסבים רבי עזרא הכהן
רב בית כנסת בן איש חי והרב רון שלום רב בית כנסת
עטרת כהנים

יום שבת

08:30 תפילת שחרית

בבית הכנסת עולי לוב

לאחר מכן סעודת

קידושא רבא בבית המדרש

אור לישרים לאחר מכן שינה

בשבת תענוג

14:00 תהילים לילדים

15:00 שיעור בהלכה

17:30 סעודה שלישית

רעוא דרעוין

תפילת ערבית של מוצאי שבת

הבדלה

מוטי אליהו - 054-790-4080

זמני כניסת שבת
18:01 כניסת שבת
18:57 צאת שבת
19:34 רבינו תם

לעילוי נשמת: נג'ה בת נעימה ע"ה, רחל רטיבה בת כתון ע"ה, מאיר בן פרחא ז"ל, משה מתנה בן מסעודה ז"ל, סלים שלמה הכהן בן חלוואה ז"ל,
הלה בת מסעודה ע"ה, יעקב בן לולו ז"ל, הרצל בן הלה ז"ל, יהונתן בן ליאת הי"ד